

วัดลาดศรีทารธรรม

ชื่อแหล่ง	วัดลาดศรีทารธรรม
ที่ตั้ง	หมู่ที่ 6 บ้านศาลาหมู่สี่ ตำบลบ้านลาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
เส้นทางเข้าสู่แหล่ง	จากจังหวัดเพชรบุรี ไปตามทางหลวงหมายเลข 3179 ไปประมาณ 6 กิโลเมตร ถึงบ้านศาลาหมู่สี่ วัดอยู่ทางขวา
สภาพภูมิศาสตร์และลักษณะ	สภาพภูมิศาสตร์และลักษณะ
สภาพภูมิศาสตร์	ตั้งอยู่บนที่ราบริมฝั่งแม่น้ำเพชรบุรี ฝั่งตะวันตก
แหล่งน้ำ	แม่น้ำเพชรบุรี
ประวัติ	ตามที่เปียนวัดภาคระบุว่าสร้าง พ.ศ. 2245 ได้รับพระราชทานวิสุจนามสีมา เมื่อ พ.ศ. 2332(ตามบัญชีแผนกศึกษาธิการ อำเภอบ้านลาด) พิจารณาตามหลักฐานที่เหลืออยู่พบว่าเป็นวัดเก่าแก่ที่ได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เคยเสด็จประทับเสวยพระกระยาหาร (กลางวัน) ที่วัดนี้ เมื่อเสด็จประพาสมณฑลราชบุรี เมื่อ พ.ศ. 2452 โดยในยุคหนึ่นเรียกวัดนี้ว่า วัดท่าหมู่สี่ หรือ วัดศาลาหมู่สี่ และได้พระราชทาน พัด ยาม และจีวรแพร ให้เจ้าอธิการกลิ่นด้วย

หลักฐานทางด้านโบราณคดี

1. อุปโภค ตั้งหันหน้าไปทางทิศตะวันออก เป็นอาคารก่ออิฐฉาบปูนขนาด 5 ห้อง ฐานอ่อนโถงเล็กน้อย ตัวอาคารสอบมีเสาองประดับ หัวเสาเมล็ดลายปูนปั้น รูปใบไม้ ดอกไม้ ลงสีสด (น้ำเงิน, แดง, เหลือง) ด้านหน้าเป็นพาไลยกี่น่องoma มีเสา ก่ออิฐฉาบปูนรับพาไล จำนวน 4 ตัน มีประตูทึ่งด้านหน้าและด้านหลังด้านละ 2 ประตู หน้าต่างด้านละ 1 บาน ซุ้มประตูหน้าต่างประดับด้วยลายปูนปั้น เป็นรูปดอกไม้ใบไม้ ลงสีสด เช่นเดียวกัน หลังคาเครื่องไม้ ลดหลั่นช้อนกัน 2 ชั้น มุงกระเบื้องว่าวชีเมนต์ แต่ที่พาไลเป็นกระเบื้องดินเผาเดิมคงเป็นดินเผาเหมือนกัน ช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์เป็นไม้ประดับกระจกสี ทวยรับปีกนก เป็นไม้แกะสลักประดับกระจกสีเช่นเดียวกัน

หน้าบันอุปโภคทั้ง 2 ด้าน เป็นลายปูนปั้นลงสีสด รูปนารายณ์ทรงครุฑยุดนาค ประกอบลาย戴上ไม้

ภายในอุปโภคประดิษฐานพระประ不然ปูนปั้น ปางมารวิชัย ประดิษฐานอยู่บนฐานชุกชีปูนปั้นเดิมลงรักปิดทอง ปัจจุบันทาสีทับลงไป โดยฐานชุกชีนั้นตั้งอยู่บนฐานบัวรูปสี่เหลี่ยมคงหมู่อีกชั้นหนึ่ง (กว้าง 3.40 x 4.20 เมตร) ด้านหน้าพระประ不然มีพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย อีก 2 องค์ ประดิษฐานอยู่บนฐานชุกชีปูนปั้น

ด้านหน้ากลุ่มพระพุทธรูปมีรอยพระพุทธบาทจำลอง ตั้งไว้ในลักษณะไม่ได้ใช้เครื่องปูชา พื้นอุปโภค ปูด้วยกระเบื้องดินเผาเคลือบ

ด้านหน้าอุปโภค ทั้ง 8 ทิศ มีแท่นเสมอฐานรูปบัวกลุ่ม เสมานานเดิม ก่ออิฐฉาบปูน ลักษณะเดิม ส่วนบนกว้างเรียวคอตลงเล็กน้อย ส่วนยอดแหลม ส่วนล่างที่คอตเป็นเว้าทำเป็นรูปตัวเหงากระหนก ตัวเสมอ สลักเป็นสันตรงกลางและมีเส้นโค้งออกไปตามแนวขอบของหั้งสองด้านคล้ายรูปปอดแพด ส่วนบนตรงกลาง (อกเสมอ) และตรงส่วนแนวน้ำมีรอยที่ห้องเสมอสลักเป็นลายประจายาม

2. กำแพงแก้ว ล้อมรอบอุปโภค ก่ออิฐฉาบปูน เปิดช่องทางเข้า ด้านหน้าและด้านหลัง ด้านละ 1 ช่อง โดยทำเสาหัวเม็ดประดับ 2 ด้าน นอกจากนี้ที่มุมทั้ง 4 และบางช่วงของกำแพง จะทำเสาหัวเม็ดประดับเช่นกัน

3. เจดีย์ราย ด้านหน้าและด้านข้างอิโบสถ จำนวน 9 องค์ (ด้านหน้า 3 องค์ ด้านข้าง 6 องค์)

เจดีย์ด้านหน้า 3 องค์ ตั้งอยู่ในกำแพงแก้วเป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง

เจดีย์ด้านข้าง ตั้งอยู่ท่าทิศใต้นอกกำแพงแก้ว จำนวน 3 องค์ มีรูปแบบคล้ายคลึงกันจำนวน 5 องค์ โดยเป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง อีกองค์เป็นเจดีย์ขนาดใหญ่กว่าเจดีย์องค์อื่น ตั้งประชิดกำแพงแก้วเป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองชั้นเดียวกัน องค์ระหว่างรูปเหลี่ยมประดับปุ่นลายรักร้อย

4. หอระฆัง ก่ออิฐฉาบปูน ทรงปราสาท หลังคาทรงจตุรมุข ยอดมงกุฎ ตั้งอยู่บนฐานบัวย่อมุมไม้สิบสอง ตัวหอระฆังโปร่งคันด้วยลูกกรงเตี้ย ๆ ส่วนหลังคามุงกระเบื้อง หน้าบันประดับลายปูนปั้นรูปพระพุทธรูป ส่วนยอดมีรูปครุฑ์แบก

การกำหนดอายุสมัย อยุธยา - รัตนโกสินทร์

การประกาศขึ้นทะเบียน ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน

รูปแบบของแหล่งโบราณคดี วัดในพุทธศาสนา

วันเวลาที่ปฏิบัติงาน สำรวจ 1 สิงหาคม 2539 บันทึก 10 สิงหาคม 2539

ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวพยุ่ง วงศ์น้อย

ที่มาของข้อมูล พระราชหัตถเลขา เมื่อคราวเสด็จประพาสมณฑลราชบุรี ในปีรากา พ.ศ. 2452

(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5)

รายชื่อวัดในอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้รับพระราชทานวิสุคามสีมาแล้ว

(พระ พ.ต. พลศักดิ์ สุวรรณบุรณ์)

ภาพประกอบ :

อุโบสถวัดลาดศรีทหารรัม ด้านหน้าและด้านข้างทางทิศใต้ มีเจดีย์รายตั้งอยู่หลังองค์

ด้านหลังอุโบสถวัดลาดศรีทหารรัม หน้าบันประดับลวดลายปูนปั้น รูปนารายณ์ทรงครุฑยุคนาค

หน้าบันอุโบสถวัดลาดครั้หธรรม ด้านทิศตะวันออก ประดับปูนปั้นเป็นรูปนารายน์ทรงครุฑยุคนาค

เสมอขนาดเล็ก
สลักจากหินรายແດງເວລັກເປັນຮູບ
ຕົວເໜາ ຕົວເສມາສລັກລາຍປະຈຳຍາມ

เจดีย์ราย ตั้งอยู่หน้าอุโบสถ ภายในกำแพงแก้ว
เป็นเจดีย์อ่อนนุ่มไม้สีบลอนฐานสิงห์

สำนักศึกษาฯ